O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

QORAQALPOG'ISTON TIBBIYOT INSTITUTI

BD-24/15-2/1-24

"TASDIQLAYMAN"
Qoraqalpog'iston tibbiyot
instituti rektori
_____Prof.O.A.Ataniyazova
"_29_" _08_____2024 yil

«DERMATOVENEROLOGIYA»
MODUL DASTURI

Bilim sohasi: 900000 - "Sog'liqni saqlash va ijtimoiy ta'minot"

Ta'lim sohasi: 910000 - "Sog'liqni saqlash"

Ta'lim yo'nalishi: 60910100 - "Stomatologiya"

Nukus – 2024

Fan/modul kodi Dermatovenerologiya	O'quv yili 2023-2024	Semestr 6	Kreditlar	
Fan/modul turi Majburiy	Ta'lim tili Qoraqalpoq/o'zbek/rus		Haftadagi dars soatlari 6	
Fanning nomi	Semestr	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Dermatovenerologiya	6	30	30	60

2. Modulning mazmuni.

Dermatovenerologiya amaliyotidan kerak bo'ladigan ma'lum hajmdagi bilimlarga, qobiliyat va amaliy ko'nikmalarga ega yuqori malakali mutaxassislar – stomatolog-umumiy amaliyot shifokorlari tayyorlash hamda stomatologiya yo'nalishida ta'lim olayotgan talabalarga og'iz bo'shlig'i shilliq qavati (OBSHQ) kasalliklari, ularning kelib chiqish sabablari (etiologiyasi) rivojlanish mexanizmi (patogenezi), klinikasi, tashxis va qiyosiy tashxislari, davolash usullari hamda ularning oldini olish (profilaktika) chora-tadbirlari to'g'risida bilim va ko'nikmalarni shakllantirib, mustaqil klinik fikrlash qobiliyatini o'stirishdan iborat.

***Modulning vazifalari*:**

–dermatovenerologiya moduli haqida tushuncha berish;

– talabalarni nazariy ma'lumotdan boshlang'ich amaliy ko'nikmalarni bajarish darajasigacha qadamma-qadam o'rgatish;

– zamonaviy pedagogik texnologiyalarni dars jarayoniga tadbiq etib, talabani klinik fikrlash va bilimini saqlash darajasini oshirish;

– teri va tanosil kasalliklar diagnostikasi va profilaktikasi borasida to'liq tushuncha berish;

sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish;

–kattalarda va bolalarda teri va og'iz shilliq qavatining orttirilgan va tug'ma, zamburug' va o'sma kasalliklarni klinik kechishini tushuntirish;

– talabaning klinik fikrlash qobiliyatini o'stirishga qaratilgan standartga mos amaliy ko'nikmalarni assistent-talaba, talaba-fantom uslubida avtomatizm darajasiga etkazish.

3. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

3.1. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:
6 semestr:
1-mavzu.
Teri kasalliklar haqida umumiy tushunchani shakllantirish. Ular bilan og'rigan bemorlarda terida kasallikka xos birlamchi va ikkilamchi morfologik toshmalarni aniqlashni, taxminiy tashxisni qo'yishni, birinchi yordam ko'rsatishni o'rgatish, umumiy va mahalliy davolashning prinsiplari haqida umumiy tushunchani shakllantirish.
Dermatozlarni etiopatogenezining umumiy savollari. Terining patomorfologiyasi. Birlamchi va ikkilamchi morfologik toshmalar. Umumiy va mahalliy davolash prinsiplari. Taxminiy tashxis qo'yishni, birinchi yordam ko'rsatishni o'rgatish, umumiy va mahalliy davolashning prinsiplari haqida umumiy tushunchani shakllantirish.

2-mavzu. Teri va og'iz bo'shlig'i shilliq qavatlari virusli va pufakli kasalliklari. Teri va shilliq qavatlar virusli kasalliklarining epidemiologiyasi, patogenezi xususiyatlari.
Virusli va autoimmun dermatozlarda og'iz va shilliq qavatlarning shikastlanishi. Akantolitik po'rsildoq yara kasalligi. Dyuring dermatiti. Tashxis qo'yish asoslari, qiyosiy tashxis. Umumiy va mahalliy davolash usullari. Profilaktika prinsiplari.

3-mavzu: Jinsiy yo'l bilan yuqadigan kasalliklar. Venerologiyaning modul sifatida rivojlanishi. Jinsiy yo'l bilan yuqadigan kasalliklar (JYBYUK) haqida umumiy axborot.
Seksual-transmissiv kasalliklarning epidemiologiyasi, zamonaviy xususiyatlari, tibbiy va ijtimoiy ahamiyati. Zahm kasalligining umumiy kechishi. Kliniko-epidemiologik xususiyatlari. Tashxis qo'yish asoslari va usullari. Og'iz shilliq qavatining shikastlanishi. Zamonaviy tasnifi, immunitetning xususiyatlari. Tug'ma zahm. So'zak, noso'zak uretritlar. Jinsiy yo'l bilan yuqadigan kasalliklar profilaktikasi va dispanserizatsiyasi.

4. Amaliyot, seminar va laboratoriya mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar.
4.1. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarining mavzulari ro'yxati:
6-semestr
1-mavzu. Teri kasalliklar haqida umumiy tushunchani shakllantirish. Ular bilan og'rigan bemorlarda terida kasallikka xos birlamchi va ikkilamchi morfologik toshmalarni aniqlashni. Umumiy va mahalliy davolash, profilaktika prinsiplari.
2-mavzu. Piodermiyalar. Dermatozoonozlar. Strepto-, stafilo-, va aralash piodermiyalar. Ter va yog' bezlari. Zamburug'li kasallik.
3-mavzu. Teri va og'iz bo'shlig'i shilliq qavatlari virusli infeksiyalari. OIV-infeksiya. OITS. Pufakli dermatozlarga.
4-mavzu. Allergodermatozlar. Toksikodermiyalar. Papulez dermatozlar. Rossolimo-Merkelson-Rozental sindromi. Xeylitlar. Leykoplakiya. Labning rak oldi kasalliklari. Jinsiy yo'l bilan yuqadigan infeksiyalar. Zahm kasalligining kechishi.

4.2. Amaliy (seminar) mashg'ulotlarini tashkil etish bo'yicha umumiy ko'rsatma va tavsiyalar:
Ushbu o'quv moduli bo'yicha talabalarni amaliy mashg'ulotlarini, ma'ruzalar matni va tavsiya etilgan adabiyotlar hamda davriy jurnallar, internet materiallari bilan ishlashni, standart va malaka talablariga mos ravishda taqdimot, turli xil mashqli o'yinlar bilan bajarishni o'z ichiga oladi.
Amaliy mashg'ulotlar multimedia qurilmalari bilan jihozlangan auditoriyalardabir akademik guruhga bir o'qituvchi tomonidan o'tkaziladi.
Amaliy mashg'ulotlarni o'tkazishda mashg'ulot maqsadi aniq belgilab olinadi va talabaga yo'naltirilgan innovatsion pedagogik texnologiyalardan: keys-stadi (CBL), moummoga yo'naltirilgan o'qitish (PBL), guruhlarga yo'naltirilgan o'qitish (TBL), rolli o'yinlar, "miyaga hujum" metodi, guruhlarda diskussiya metodi, kombinasiyalangan savol-javob, kichik guruhlarda o'qitish metodi va simulyacion texnologiyalar va prezentasiyalardan keng foydalaniladi.
Talaba tomonidan natija mustaqil ravishda qo'lga kiritish imkoniyatlari ta'minlanadi.
Talabadan nazariy-metodik jihatdan tayyorlanadi.

4.3. Modul davomida egalanadigan amaliy ko'nikmalar ro'yxati:
6 semestr:
Psoriazda diagnostik uchlikni aniqlash;
Shilliq qavatlardan surtma olish;
Akantolitik (T-sank) xujayralarni tekshirish;
Balser sinamasini qo'yish;
Yara yuzasidan rangsiz treponemaga tekshirish uchun surtma olish;
Qo'tir qo'zg'atuvchilarini aniqlash;
Kerion Selsni aniqlash.

5. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar.

5.1. Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etilgan mavzular:

6 semestr:

1. Birlamchi va ikkilamchi morfologik toshma elementlari.
2. Yiringli kasalliklarni qiyosiy tashxisi. Zamonaviy diagnostika va davolashda yangiliklar
3. Terining virusli kasalliklarni diagnostik va davolash usullari.
4. OITSni klinik kechishi, diagnostikasi va davolash.
5. Po'rsildoq yarani klinikasi,tashxisi va davolash.
6. Zamburug' kasalliklarida og'iz shilliq qavatining shikastlanishi
7. Psoriaz, vitiligoni davolashda kvant (PUVA, lazeroterapiya)

Tavsiya etilayotgan mustaqil ishlarning shakllari:

Talaba mustaqil ishni tashkil etishda quyidagilardan foydalanadi:

– berilgan mavzu bo'yicha axborot (referat) tayyorlash;
– modulning bo'limlari yoki mavzulari ustida maxsus yoki ilmiy adabiyotlar (monografiyalar, maqolalar) bo'yicha ishlash va ma'ruzalar qilish;
– ilmiy maqola, anjumanga ma'ruza tezislarini tayyorlash;
– vaziyatli va klinik muammollarga yo'naltirilgan vaziyatli masalalar echish;
– keys (real klinik vaziyatlar va klinik vaziyatli masalalar asosida sase-study) echish;
– grafik organayzerlash ishlab chiqish va to'ldirish;
– krossvordlar tuzish va echish;
– prezentaciya va videoroliklar tayyorlash hamda mustakil ish jarayonida keng qo'llash va h.k.

6. Ta'lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalari.

6-semestr yakunida

Talaba:

bolalar va kattalardagi teri, teri hosilalari, shilliq qavatlarining tug'ma va orttirilgan xastaliklari;
- zamburug'li va o'sma kasalliklari;
- dispanser kuzatuvi;
- jinsiy aloqalar vositasida yuqadigan kasalliklar ***haqida tasavvurga ega bo'lishi***;
- teri va og'iz bo'shlig'i shilliq qavatlarining tekshirish usullarini;
- teri kasalliklarining mahalliy davolash tamoyillarini;
- anafilaktik shok, o'tkir eshak emi, Kvinke shishida tez yordam ko'rsatishni;
- tibbiyot hujjatlarini olib borishni;
- laborator-uskunaviy tekshiruvlarning natijalarini tahlil qilishni;
- asoratlar va yo'ldosh kasalliklarni aniqlashni;
- vaqtinchalik ishga qobiliyatsizlik ekspertizasini o'tkazishni;
- reabilitatsion, profilaktik, sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tadbirlar rejasini ishlab chiqishni;
- sog'lom turmush tarzini targ'ib qilishni;
- bemorni professional ko'rishni (*Status localis*) ***bilishi va ulardan foydalana olishi***;
- psoriazda diagnostik uchlikni aniqlash;
- shilliq qavatlaridan surtma olish;
- akantolitik (T-sank) xujayralarni tekshirish;
- Balser sinamasini qo'yish;
- yara yuzasidan rangsiz trepomemaga tekshirish uchun surtma olish;
- qo'tir qo'zgatuvchilarini aniqlash;
- Kerion Selsni aniqlash ***amaliy ko'nikmalariga (shu jumladan klinik amaliy ko'nikmalariga) ega bo'lishi kerak.***

7. Ta'lim texnologiyalari va metodlari.

- Ma'ruza.
- Amaliy mashg'ulotlar.
- Videofilmlar, multimediyali va o'qituvchi kompyuter dasturlardan, o'qitish metodikasidagi yangi talabaga yo'naltirilgan innovatsion pedagogik texnologiyalardan: keys-stadi (CBL), moummoga yo'naltirilgan o'qitish (PBL), guruhlarga yo'naltirilgan o'qitish (TBL), rolli o'yinlar, "miyaga hujum" metodi, guruhlarda diskussiya metodi, kombinasiyalangan savol-javob, kichik guruhlarda o'qitish metodi va simulyacion texnologiyalar va prezentasiyalardan, mavzular bo'yicha nazariy bilimlarni so'rashdan foydalaniladi;
- bakalavrlarning mustaqil ishi, individual va guruhli prezentatsiyalar, uyga berilgan vazifalarni tayyorlash, referatlar yozish, testlar, vaziyatli masalalar va boshqalar.

8. Kreditlarni olish uchun talablar.

Joriy, oraliq nazoratlarini kafedrada ogizaki topshirish, yakuniy nazorat bo'yicha ogizaki yoki test shaklida muvaffaqiyatli topshirish.

9. Asosiy va qo'shimcha o'quv adabiyotlar hamda axborot manbalari.

9.1. Asosiy adabiyotlar

1.Скрипкин Ю.К., Бутов Ю.С., Дерматовенерология. Национальное руководство. – Москва. "ГЭОТАР Медиа". 2011 г.
2. Vaisov A.Sh. Teri - tanosil kasalliklari, Darslik. Toshkent. 2009 u.
3. Vaisov A.SH. Teri-tanosil kasalliklari, Darslik. Toshkent. 2004 y.

9.2. Qo'shimcha adabiyotlar

1. Rodionov A.N., Zaslavskiy D.V., Sыdikov A.A. Dermatologiya, Illyustrirovannoe rukovodstvo po klinicheskoy diagnostike. Moskva. 2018 g.
2. Atif Hasnain Kazmi. Color atlas of clinical dermatology. Jaypee Brothers Medical Pub; 1 edition, 2015 u.
3. Skripkin YU.K. Rukovodstvo po kojnыm i venericheskim boleznyam, Metodicheskoe rukovodstvo. Moskva. 2005 g.

9.3. Internet saytlari:

1. www.mediashhera.aha.ru.//dermatol//derm-mn.htm.
2. www.matrix.ucdavis.edu//DOJ.html
3. www.cc.emory.edu//WHSCIV/medweb. dermatology.html.
4. www.Mosbycom//Mosby//Periodicals//medical//CPDM//dm/html
5. www.skindex.com.
6. www.ama-assn/org//journals//standing//derm//dennhome.htm.

O'qitish natijalari:
Modulni yakunlaganda talaba biladi:
6-semestr yakunida:
Talaba:
bolalar va kattalardagi teri, teri hosilalari, shilliq qavatlarining tug'ma va orttirilgan xastaliklari;
- zamburug'li va o'sma kasalliklari;
- dispanser kuzatuvi;
- jinsiy aloqalar vositasida yuqadigan kasalliklar ***haqida tasavvurga ega bo'lishi***;
- teri va og'iz bo'shlig'i shilliq qavatlarining tekshirish usullarini;
- teri kasalliklarining mahalliy davolash tamoyillarini;
- anafilaktik shok, o'tkir eshak emi, Kvinke shishida tez yordam ko'rsatishni;
- tibbiyot hujjatlarini olib borishni;
- laborator-uskunaviy tekshiruvlarning natijalarini tahlil qilishni;
- asoratlar va yo'ldosh kasalliklarni aniqlashni;
- vaqtinchalik ishga qobiliyatsizlik ekspertizasini o'tkazishni;
- reabilitatsion, profilaktik, sanitar-gigienik va epidemiyaga qarshi tadbirlar rejasini ishlab chiqishni;
- sog'lom turmush tarzini targ'ib qilishni;
- bemorni professional ko'rishni (*Status localis*) ***bilishi va ulardan foydalana olishi***;
- psoriazda diagnostik uchlikni aniqlash;
- shilliq qavatlaridan surtma olish;
- akantolitik (T-sank) xujayralarni tekshirish;
- Balser sinamasini qo'yish;
- yara yuzasidan rangsiz trepomemaga tekshirish uchun surtma olish;
- qo'tir qo'zgatuvchilarini aniqlash;
- Kerion Selsni aniqlash ***amaliy ko'nikmalariga (shu jumladan klinik amaliy ko'nikmalariga) ega bo'lishi kerak.***

Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.

10. Fan/modul uchun ma'sullar:

Janibekov J.J – Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti, "Yuqumli kasalliklar va dermatovenerologiya" kafedrasi mudiri, t.f.n;

Utepbergenova U.D. - Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti, "Yuqumli kasalliklar va dermatovenerologiya" kafedrasi assistenti.

Aytnazarova R.K. - Qoraqalpog'iston tibbiyot instituti, "Yuqumli kasalliklar va dermatovenerologiya" kafedrasi assistenti.

Taqrizchilar:

Ataxanova D. O	-QTI, "Gigiena va atrof-muhit, epidemiologiya" kafedrasi PhD.
Eshanov M.K	-Qoraqolpog'iston Respublikasi RIDKIAMTMMF bosh shifokori, t.f.n